

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szabadulunk-e valaha?

Pécs, 1899. május 24.

Tanácskoznak, helyesebben szólva veszekednek megint Bécsben az osztrák miniszterek a magyar kormányral a kiegyezés fölött s a gyéren kiszivárgó hírek arról szólnak, hogy Széll Kálmán nem enged, hogy az ellentétek szinte áthidalhatlanok, a miből természetesen az következnek, hogy a Magyarország részéről följánlott kiegyezési módozat bukásával a gazdasági közösség fönntartásának utolsó lehetősége is kudarcot vallván, nem marad más hátra, mint visszavonhatatlanul a különválás terére lépni s föllátni a vámsorompókat az osztrák-magyar határon.

De hát ez nem fog bekövetkezni, mert a közösségnek a gazdasági téren fönn kell maradnia, bármi történjék is. Így szól az összbirodalmi eszme vezérlő férfainak a parancsa, ez pedig megdönthetetlen törvény, amely előtt a törvénykönyvbe iktatott alkotmányos törvényeknek is meg kell hajolnunk, s ennek biztos tudatában feszítik a hirt az osztrák államférfiak a pattanásig. Lehet, sőt valószínű, hogy ez az erőlködés most az egyszer az osztrák kormány bukásával fog végződni s olyan új kormány lép a helyére, amely nem csinál annyi nehézséget, hanem biztosítja a 14. §. segítségével a viszonzosságot a magyar törvényhozás által törvénybe iktatandó rendelkezésekkel szemben; jöhetnek azonban ismét idők, mikor a renitens magyar kormányra kötnek utilaput a talpára s keresnek olyan minisztereket, akik készek meghozni minden áldozatot „a nagyhatalmi állás megmentésére”: csak egyetlen dolog nem lehetséges, az t. i., hogy a hatvanhetes u. n. alaptörvény rendelkezése érvényesüljön s a megegyezés nem sikerülte esetén bekövetkezzék gazdasági önállóságunk tényleges életbeléptetése.

Annyi már is bizonyos, hogy a kiegyezés most úgy, amint azt a törvény előírja, létre nem jön, mert nincs az a földi hatalom, amely az osztrák parlamenttel a kiegyezési javaslatokat elfogadtassa; de az osztrák kormány mai magatartásából látjuk azt is, hogy ez a kormány felelőssége tudatában ezeket a megállapodásokat még az abszolutisztikus 14. §. segítségével

sem meri életbe léptetni, mert ezzel semmi szín alatt nem léphet a Reichsrath elé utólagos jóváhagyás kieszközlése végett sem, mint ezt az osztrák alkotmány előírja.

Ha már most akad is más kormány, amint akadni bizonyára fog, amely ezt mégis megteszi, vajjon ennek lehet-e kilátása arra, hogy az osztrák parlamenti viszonyokat a 14. §. segítségével oktroyálható kiegyezés lejártáig, 1904-ig annyira konszolidálhassa, miszerint a közös gazdasági közösségre szóló további megegyezés ezen időn túlra a két törvényhozás alkotmányos hozzájárulásával biztosítható legyen?

Mert nem szabad felednünk, hogy Magyarország a Széll-kormány fölfogása szerint is csak azért hajlandó egyelőre eltekinteni a törvény határozott parancsától s 1904-ig fönntartani a gazdasági közösséget Ausztriával a császárpáragrafus alapján is, hogy a közbeeső idő alatt alkalom nyujtassék Ausztriának az alkotmányos rend olyatén helyreállítására, amely a további közösségre nézve már parlamenti megegyezést tegyen lehetővé. 1904-en túl már Széll Kálmán sem engedi alkalmaztatni e kérdésre az osztrák császárpáragrafust, hanem határozottan azt a tételt állította föl, hogy 1905. január 1-én vagy legyen mindkét parlament által elfogadott kiegyezésünk, vagy föllátni vámsorompóinkat a Lajthánál.

Nos, ha figyelemmel kísérjük az osztrák viszonyok mélyreható, fokozatos züllését, lehetetlen a legcsekélyebb reménykedést is táplálnunk a felől, hogy ott a helyzet 4 vagy 5 év alatt annyira tisztázódjék, miszerint az osztrák parlament velünk gazdasági kiegyezést kössön. A nemzetiségi ellentétek ott már annyira kiélesedtek, hogy Ausztria központi alkotmányos törvényhozásának működését immár végleg lezártanak kell tekintenünk. Megegyeztetni a német és a szláv álláspontokat egy központi, egységes testületben többé nem lehet; akármelyik álláspontot teszi tehát magáévá a kormány, mindig szemközt fogja magát találni a másik álláspont híveivel, akik minden parlamenti működést egyszer és mindenkorra lehetetlenné fognak tenni.

Az egységes Ausztria fönntartása tehát csakis az alkotmány fölfüggesztésével

s abszolút kormányformával képzelhető, hisz a 14-ik §-sal sem lehet örök időn át kormányozni, mert ez csak ideig-óráig tartó kisegítő eszköz, amelynek állandó alkalmazása már magában véve az alkotmány fölfüggesztését és tényleges abszolút uralmat képezne.

Akár erre az utra terelődnek azonban Ausztria kormányzata, akár az alkotmány megváltoztatásával s a föderatív államalakulás keresztülvitelével próbálnák meg az alkotmányos rend helyreállítását: nemcsak a Magyarországgal való gazdasági közösség válnék lehetetlenné, de meg kellene változnia a közös ügyekre nézve létesített egész hatvanhetes alapnak is, mert hisz ez Ausztriának, mint egységes államnak központi alkotmányos szervezetén nyugszik.

Bizonyosra vesszük, hogy az a láthatatlan bécsi hatalom 1904-ben ismét azzal a követeléssel fog föllépni, hogy tartsuk fönn továbbra is a közösséget Ausztriával úgy, amint azt most megcsináljuk, magyar törvényvel és osztrák császári rendelettel; de az is bizonyos, hogy ez csak úgy sikerülhet, ha a magyar nemzetből kiirtják a törvénytisztelet, a saját állami és nemzeti létérdeke iránt való minden érzéket, ha még inkább nagyra növelik benne azt a rabszolgaerkölcsöt, amely csak a korbács alatt érzi magát jól, mert ezzel velejár a kegyelemkenyér, nehogy a bőrrel fizessen az igavonó barom.

Csak a nemzetnek magának a kezébe van tehát letéve a sorsa; tőle függ, hogy teljes függetlenségét és önállóságát kivívthassa minden téren. Gazdasági önállóságához pedig küzdelemre, új vívmányokra sincsen szüksége, hisz ott van a törvénykönyvben királyi esküvel szentesített joga ehhez, csak szilárdul meg kell állnia mellette, nem szabad sem csábítás, sem nyomás hatása alatt megtántorodnia s lemondania arról, amit apái megszereztek számára.

Ki kell seprözni azokat az álprófétákat, akik a gyávaság evangéliumát hirdetik, mikor gazdasági függésünk egyedül üdvözítő voltára esküsznek: követelje a nemzet gazdasági önállóságát a szentesített törvényvel kezében, egyértelműleg, szilárdan és következetesen s nem lesz olyan hatalom, amely azt megtagadhassa tőle.

HÖLGYEK,

akik a legújabb divatnak megfelelően, toilettekre alkalmas nyári selymek, ruhaszövetek és mosó-kelméket venni óhajtanak, sziveskedjenek **KLEIN REZSŐ** női divattermébe és állandó kiállításába (Hattyu-épület, emeleti helyiség) fáradni, ahol **haute fantisie** cikkek dús választékban

Szénássy Gyula elsőrendű budapesti áruházából
felhalmozva vannak.

➡ Nagy választék vízhatlan foulard-selymekben à la secessio. ➡

Elveszik az alkotmányunkat, ha ezt megteszszük? Ám próbálják meg, nem először tennék, de amint sikertelenül tették eddig, annál nagyobb lenne a kudarcuk most, mikor az a hatalom, melyre ez előtt támaszkodtak, Ausztria óriási léptekkel rohan végföloszlása felé. Szabadulhatunk mi ettől a kolonctól, de csak úgy, ha magunk is úgy akarjuk.

Meggyilkolt após.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. május 24.

A múlt évi december 1-én délután 2—3 óra tájban a kaposszekcsői szőlőhegy lakóit revolverlövés riasztotta meg. A lövés Wolf János présházából hangzott ki s mikor a szomszédok odafutottak, a pince küszöbén haldokolva, eszméletlenül elterülve találták az öreg Wolf Jánost. Fején két lövés és egy balta-vágás volt s a vérben úszó test mozdulatlanul feküdt a pince ajtajában, hol a halál egy-két perc alatt el is érte.

A kik látták a halottat, azonnal gyilkosságra gondoltak, mert Wolf János körül sem revolvert, sem más gyilkos eszközt nem találtak, mivel talán maga oltotta volna ki életét; de még inkább azért, mert mindenki tudta, hogy az öreg nem a legjobb lábon él családjával, a felesége is pörösködik vele, a veje pedig határozottan haragban áll vele a miatt, mert apósa nem igen kiméli a pénzt és öreg korára kezd könnyelmű lenni.

A csendőrség tudomására jutván a véres eset, megindult a nyomozás, melynek során első sorban a meggyilkolt ember vejét Schadt Bernátot, majd a horvátországi Passziánban Muth Henrik legényembert tartóztatták le. Az utóbbit, mint kire a gyilkosság véghezvitelének gyanuja nehezedett, az előbbi pedig, mint a ki felbujtotta őt a gyilkosságra.

Schadt Bernát 1898. december 2-án, Muth Henrik pedig december 5-én került vizsgálati fogságba, a gyilkosság úgy a csendőrség előtt tett vallomásaik, mint a vizsgálóbíró előtti vallomásaik folytán teljesen ki lett derítve.

Muth Henrik időközben meg is szökött a 136 betörés vádjá alatt álló König Kovács István társaságában az ügyészség fogházából.

Az utóbbit a vármegyeház udvarán elfogták s Pécsről Eszékre került, a honnan a katonai várófogásból már jobban sikerült neki a szökés, úgy, hogy hónapokig bujdosott s a dár-dai kettős rablógyilkosság gyanujába is keveredvén, még ma sincs róla biztos hír, hogy ismét lakat alá került-e? Muth Henrik haza szökött Horvátországba s ott fogták el az apja házában s úgy hozták vissza Pécsre, hogy ma vádlott társával együtt bírái elé álljon.

A végtárgyaláson elnök Simon József, szavazóbírák Finkey József és Bajnovits Ármín voltak. A vádat Jeney László, a szegzárdi ügyészségtől berendelt kir. alügyész képviselte. Muth Henrik hivatalból kirendelt védője Egrý Béla dr., Schadt Bernát védője Jobst László dr. volt. Törvényszéki orvosként Jellasich István dr. volt jelen. A jegyzőkönyvet Goszthonyi Gyula aljegyző vezette.

A végtárgyalás délelőtt féltíz órakor vette kezdetét, a mikor is fegyveres börtönőrök kísérték be a terembe a két rabruhába öltözött vádlottat. A beidézett tanúk, összesen nyolcan — köztük a meggyilkolt özvegye is — mind megjelentek s az elnök

a gyilkosság

tényálladékanak rövid ismertetésével nyitotta meg a bizonyítási eljárást.

Az elfogott két vádlott közül Muth Henrik ugyanis egy a csendőrök előtti kihallgatásakor, mint a vizsgálóbíró előtt tett vallomásaiban beismerte, hogy Wolf Jánost veje, Schadt Bernát felbujtására gyilkolta meg. Schadt jő ismerős volt régebb idő óta s mikor a múlt év novemberében Kaposszekcsőre került, ott Schadt többször ajánlotta neki, hogy végezze ki az öreget; vegye el tőle, a mi pénzt — vagy 300 forintot — talál nála; ha pedig nem lesz a pénz az öregnél, akkor ő ad neki vagy 500 forintot, vagy átadja neki a Horvátországban levő 22 hold földjének a felét.

Muth Henrik eme felbujtás alapján hajtotta végre a véres tettet december 1-én, azaz a revolverrel, melyet Schadt Bernát előzőleg 2—3 héttel vett Dombóvárott s azzal a fokkalal baltával, melyet szintén ő adott át Muthnak a gyilkosság előtt.

A gyilkos

vékony növésű, szikár, semmit mondó tekintetű parasztlény, a ki minden meghatottság nélkül áll bírái előtt s mint a ki biztos a dolgá-

igen sok függ a nevelés helyes irányától. Némely szülő elvakult szeretetében, gyermekében semmi hibát sem lát meg. Ezek közé tartozott Hámoryné öngyűsége.

— Jól tetted babuskám. Amint akarod mucuskám. Ezek voltak az ő mondásai. A gyermek hibája-e azután, ha követelő, akaratos, szeszélyes lett.

Bizony a kis mucuska korán megszokta saját akarata szerint cselekedni, sőt követelte, hogy mások is ahhoz alkalmazkodjanak.

Jaj volt annak a fiatalembernek, a ki hozzá közelített. Egyiket nem szívelhette, mert nagyon csunya orra van, a másiknak kicsi a termete, a harmadikkal meg másért nem volt megelégedve.

Egy komoly udvarlóját azért ki nem állhatta, mert nefelejtset hozott neki. Miért hozott ő neki nefelejtset, holott már nyilvánította, miszerint semmire sem becsüli azokat a virágokat, amiknek nincs illata.

Hanem akadt mégis, aki ezt a romantikus természetű, szeszélyes leányt megbirta hódítani. A mucuska komolyan szerelmes lett Fehér Kálmán főhadnagyba. A szép szemű, helyes kis katonatiszt sok álmatlan éjszakát okozott neki, hányszor haragudott magára azért a haszontalan aggódásért, tépelődésért. Apa szívesen leteszi a kauciót; azért marad még kelengyére való is.

A mi Kálmánt illeti, no hiszen azon csak nem kell busulni, tán még elkergetni sem lehetne, szerelmes szegényke, a két füléig. Iste-

ban, nyugodtan beszél el sorra a véres tettet és előzményeit.

Az általános kérdésekre előadja, hogy Csikóstóttosön született, 24 éves elmúlt, ágost. evang. vallású, nőtlen földmives; Horvátországban, Passzián faluban szüleinél lakott, vagyona neki nincs, csak a szüleinek van egy kis földjük. Katona volt Budapesten az 52-ik gyalogezredben, de hatheti fegyverképzés után át-helyezték a népfőlkelőkhoz.

— Miért lett áttéve? kérdi az elnök.

— A lábam végett szuperáltak ki, feleli.

E kérdések után az elnök kérdéseire szépen, folyékonyan előadja a gyilkosság előzményeit.

Szüleinél elégedélvén, meg akart házasodni. Háztűznézés végett tehát Kaposszekcsőre ment, Frey Jánoséknál vevén szállást, kinek felesége az ő nagynénje volt.

A múlt évi november 15-én gyalog indult el hazulról s Bakócáról vonaton ment be Kaposszekcsőre. Ott mindjárt másnap találkozott Freyéknél Schadt Bernáttal, kinek még elmondta, hogy meg szeretne nősülni, az mindjárt azzal kezdte, hogy legkönnyebben úgy szerezhet pénzt a házassághoz, ha megöli az ő apósát. Annál ha van pénz, vegye el tőle s ha nincs, akkor ő ad neki ötszáz forintot, vagy a horvátországi birtokának felét neki adja, a mely birtokon Muth napszámban dolgoztatott régebben s innenszármazott Schadt-tal való ismeretségük is.

Ekkor csak szóbeszédnek vette Schadt szavait, de a következő héten elhívta magához a nyergesi erdőbe fát vágni. És ekkor ismét előhozakodott a dologgal Schadt Bernát s este mikor hazamentek, kihívta az istállóba s a revolvert és a baltát átadta neki azzal, hogy menjen a szőlőből haza jövő Wolf János elé és löje agyon.

Muth Henrik elvette tőle a gyilkos szerzőket, de épen ellenkező uton ment el a háztól és hazatért Freyékhöz. Másnap elment Schadthoz, ki ezzel fogadta:

— Nos mi történt?

— Semmi. Nem találkoztam vele, felelte ő.

— Pedig én már azt hittem vége van, szólt Schadt s kedvetlenül vette át a revolvert és a baltát.

A következő napon ismét kihívta az erdőbe fát hordani s egész nap arról beszélt, hogy ölje meg az öreget.

nem, milyen boldog lesz, ha majd Fehér Kálmánénak nevezheti magát, mindig együtt fognak utazni, lovagolni. Óh! Milyen édes idylli élet lesz az ő oldalán. De hát . . .

L'homme propose, Dieu dispose, mondja a francia. A mucuska tervezgetett, a jó Isten pedig mást végzett. Fehér Kálmán ahelyett, hogy végre komolyan nyilatkozott volna, egy szép napon azzal lepte meg Hámoryékat, hogy eljött bucsuzni.

— Ilyen a katonaelet, mondta kitűnően sikerült melankóliával; kiadják a parancsot és menni kell.

Csak nem mondhatja meg az igazat annak a szomorú leánynak, hogy saját kérelmére helyezték át, az indító ok pedig az, hogy szépszerével megszabadulhasson tőle. Csinálhat ő még jobb párthit is, nem szükséges elhamarkodnia a dolgot.

— Gombház . . . mondta Hámoryné gögösen s mindentélekép iparkodott leánya szenvedő szerelmes szívét megvigasztalni. Még inkább becézgette, kényeztette.

— Reá érsz te még, szólt hizelegve.

— Ugy véled? Kérdezte a leány keserű mosolylyal; persze szerinted ráérek, hiszen még nem vegyülnek ősz szálak a fűrtjeim közé. Tán feleled, hogy huszonegy éves leszek a jövő hónapban?

— Én vagyok az oka? Azt feleled, ha erre figyelmeztettek, hogy senki sem hordhatja a hátán a keresztlevelét, nem ám, hanem azért az idő szépen elsuhan felettünk

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A kis szeszélyes.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

— Azt hiszem, nem baj egy olyan leánynál, mint az én Irmuskám, ha néha kicsit szeszélyeskedik, mondta Hámoryné kedves barátnőinek, kik hangos csevegésükkel ugyancsak felverték a pazarul berendezett szalon édes misztikus csendjét.

Hallani kellett volna, mint pártolják azt az elkényeztetett neántsvirágot, kit különben maguk között csak »csodabogár«-nak, szeszélyes bolondnak szoktak nevezni.

Arról volt szó éppen, vajjon helyesen tette-e Irmuska, hogy a tegnapi estélyen nem jelent meg azért, mert a varrónő nem úgy díszítette a ruháját, amint neki tetszett.

— Jól tette, replikázott a kis főnökné, magam is olyan voltam leánykoromban. Egy gazdag tanácsoskisasszony megengedhet magának valamit, kivált, ha még olyan szép is, mint az Irmuska.

Hanem azért ő tudta legtökéletesebben utánozni affektált szájhuzogatásait, kézmozdulatait, folytonos erőltetett nevetését.

— Milyen kár érte, mondta sajnálkozva, olyan csinos, szép különben. Volna csak az enyém, tudom más lenne.

Tán igaza is volt; bizonyos, hogy sok,

Másnapra disznóölésre várta Schadt Muthot, de az nem ment el, mert meghallotta, hogy a disznóölő ember csak a következő napon végezheti munkáját. S mikor ekkor elment Schadt-hoz, az ezt kérdezte tőle:

— Mért nem jött el az este?

— Miért?

— Kimentünk volna a szőlőbe mindketten és agyonlőttük volna az öreget!

A disznóölés után elmondta Muth, hogy hazamegy cselédkönyvet váltani a falujába s azzal visszajön és szolgálatba áll Francis József kocsmároshoz.

A rákövetkező napon, december 1-én, Muth elment reggel Csikódtőrsre, hogy apjának testvérét, Muth Fülöpöt meglátogassa. Visszajövén, Freyéknel megebédelt s így ment fel Schadtékhoz, hogy megmondja, hogy haza megy Passziánba.

Schadték ebédelték és az arra biztatta, hogy ruháit ne vigye haza; hagyja ott náluk s ott megtalálja ha visszajön. Majd kihívta az istállóba s ott átadta neki a revolvért.

— Meg volt töltve? — kérdi az elnök.

— Igen; de nem néztem, hány töltés volt benne. Egy töltést külön adott át Schadt nekem.

— S maga elfogadta a revolvért s miért? — kérdi az elnök.

— Azért, mert az utra összes pénzem csak egy forint ötven krajcár volt s azt gondoltam, hogy eladom majd valakinek.

— Hát a baltával mi volt?

— Azt is kinalta, de én azt mondtam rá: elég lesz a revolver is.

A Wolf János szőlője Schadték házából nyugatra van. De Muth az udvarról kiérven, délnek ment egy kocsitra s onnan a gyalogúton át az országútra ért, a mely ellenkező irányban a szőlőkkel vezet ki a határból.

Hanem ott kire talált másra, mint Schadt Jánosra? Schadt egy 2—3 deciliteres pálinkát adott neki, hogy igyék, majd jobban bírja a lába.

— No most gyere, kimegyünk a szőlőbe, szól ezután Schadt, kinek kabátja alatt ott volt a balta.

A temetőhöz érve átadta neki a baltát is és így szólt:

— Ha megölted, hagyj ott és menj haza!

Muth elvette a baltát is s a szőlőnek

vevén utját, a pálinkát mind megitta s az üveget eldobta.

Wolf János préházához érven, a nyitva levő ajtón bement s a pincéből feljövő Wolfot két lövéssel és egy baltacsapással megölte.

— Először rálőtt, ugy-e?!

— Igen.

— És másodszor lött-e, vagy a baltával ütött?

— Nem tudom, kérem, mert részeg voltam.

S csak annyit tud, hogy jobb kezében volt a pisztoly, mert bár balkezes, a katonaságnál megtanították jobb kézzel löni és a baltát a balkezelével fogván, úgy vágta fejbe az öreget.

Azután kivette a pénztárcáját és elmenekült. A baltát eldobta magától s a pénztárca tartalma után kutatva, abban háromszáz forint helyett bizony csak öt forintot talált.

— A szőlők között egy emberrel találkozott, a ki rákiabált magára?

— Nem tudom, kérem; én részeg voltam a pálinkától, felel a vádlott.

— Elment a vasuti bakterhez is, viven egy üveg bort s azt ott megitta, mondja tovább az elnök, de a vádlott erre sem emlékszik.

Reggel Dombóvárra érkezett s ott Szent-Lőrincig, majd Bacsig ment zonauton s innen gyalogolt hazáig. A Wolftól elrabolt öt forintot Verőcén egy pár csizmát vett s 1 frt 50 kr. készpénzét a vonatra költvén, egy krajcár nélkül ért haza szüleihez.

— Hát a husz forint, a mit találtak a csendőrök? Nem volt az is a Wolfé? kérdi az elnök.

— Nem; az az én összegyűjtött pénzem volt. Otthon a gerenda alatt elrejtve tartottam s a csendőrök előtt egy ismerősöm tanácsára azt mondtam, hogy kölcsön kért pénz, nehogy elvegyék tőlem.

— Schadt nem mondta magának, hogy a revolvért tegye a meggyilkolt mellé, hogy úgy látszik, mintha az öngyilkos lett volna.

— Igen. De én eltelejtettem ezt, mert nagyon megrémültem attól, a mit tettem.

Beismeri a vádlott azt is, hogy az egy töltényt, melyet Schadt külön adott át neki, szintén beletette a revolverbe. Azt azonban tagadja, hogy előre megegyeztek volna a gyilkosságra; hogy már egy héttel előbb belegeye-

menjen bele egy nyomoruságos kis lakásba, sőt még maga főzön, vagy takarítson is, mert egy cseléd nem végezhet el mindent. De megtenné, ha tudná, ha birná. Nem volt ő otthon sem ilyesmire rászoritva; nem szokott hozzá semmi dologhoz, ha megunta az olvasást, zongorázást, akkor himzett vagy horgolt.

Nézte azokat a rózsaszíromhoz hasonló körmöcskéket, áttetsző finomságu ujjakat; milyen kár volna, ha eldurvulnának. Majd a nagy aranyramás tükör elé állt s tetszelegve nézgette magát. Sokkalta szebb mint leánykorában, gyönyörű hajlékony természetű remekül simul a kék selyem derék, a nyak hátsó fodrai egybe olvadnak a szőke selymes hajjal. Hogy is mondta a kis gróf?

— Olyan ennivakó, olyan kívánatos! S milyen szenvedélyes tűz lángolt a szemeiben!

— Valóban? Kacagott az asszony csengő ezüstös hangján. Kissé elpirult, de különben nyugodt maradt; ámbár hízelt neki a gróf nyilatkozata, de nem zavarta meg, s furcsa, most hányszor felidézi ezt a jelenetet, nem tudja kiverni a fejéből. Hogy is lehetne, mikor az az ember egyre kísért?

— A napokban levelet kapott tőle; tudja már kívülről minden szavát, hanem azért újra előveszi s átolvassa. Nincs az a szép és jó, a mit nem ígér; csak legyen az övé. Ördögösen csábitó ebben a válságos helyzetben.

Minden izében remegett, olyan furcsa gondolatok jártak a fejében, hogy szinte lázas-

zett volna s egy hétig érlelődött benne a szándék a tett végrehajtására. Sőt azt mondja, hogy ha az uton elébe nem megy Schadt és nem itatja pálinkával, meg a baltát utána nem viszi, ő haza ment volna Horvátországba.

Különben egyszer már ott is orgyilkosságra bujtogatta Schadt, kinek mikor horvátországi birtokán a háza leégett, vele akart egy horvátot agyonütni, a kire gyanakodott, hogy az gyújtotta fel a házat.

— Inkább magamat, mint mást, mondtam én erre. Szól a vádlott.

— Hány évig járt iskolába?

— Hétig.

— Hát csak tanult valamit?

— Nem igen tanultam ott kérem, mert a mester mindig vadászni járt.

— De a tizparancsolatot csak tudja?

— Nem tudom.

Ezután keresztkérdések alá vették a vádlottat. Az elnök elébe tartotta, hogy vizsgálati vallomása sok tekintetben ellenkezik mai vallomásával. Jeney közbíró pedig az előre megfontolt szándékot tárta fel előtte, mert hiszen elbujt a hordók között, úgy várta áldozatát és már jó előre megígérte a gyilkosság végrehajtását a másodrendű vádlottnak. Az megépséggel lehetetlen, hogy 2—3 deci pálinkától lerészegedett s így követte volna el a véres tettet. Persze ezt a gyilkos mind tagadja.

Ezután következett

a másodrendű vádlott

kihallgatása.

Schadt Bernát másodrendű vádlott, mielőtt a börtönőr kíséretében a tárgyalási terembe ér, meghajlik a bírák előtt s aztán katonás magatartással áll meg a törvényszék sorompói előtt. Előre is kijelenti, hogy töredelmes vallomást tesz, ezt az ígérését azonban nem tartotta meg, mert annak idején a vizsgálóbíró előtt tett vallomásait enyhíteni igyekszik. Miután azonban Simon József elnök figyelmeztette őt, hogy vallomásának megmástitása már mit sem használhat, abba hagyja a kertelést s elnök kérdésére töredelmes vallomást tesz s szóról-szóra ugyanazt vallja, mit elsőrendű vádlott, Muth Henrik. Csupán azt tagadja, hogy Muth Henriknek 500 frtot ígért volna, ha apósát megöli.

— Tehát semmit sem ígért Muthnak az esetre, ha Wolfot elteszi láb alól? kérdezte az elnök.

piros lett az arca belé. Ijedten nézett körül; nem leste-e ki valaki? Még a pohárszékre kirakott nippék, porcelán figurák is meglevenedni látszottak képzeletében; kárörvendőleg mosolyogtak a szeme közé. Egy kósza napsugár ott vibrált felettük, csillogó gyémántszemekké varázsolva a szőnyeg felszálló porát.

El-el! a magányosság rossz tanácsadó. Felszökött a puha kerevetről; kalapot, gallért vett magára s elment.

Az uton találkozott az urával. Mennyire megörült, mintha nem is délben látta volna utoljára, görcsösen kapaszkodott a karjába.

— Mi baj kicsikém? kérdezte Ollós, észrevéve neje lehangoltságát.

— Semmi, semmi, Mihály. Félek, irtózom a jövőtől.

— Kérlek ne légy olyan gyermekes. Miért nehezít meg még inkább az úgy is komor helyzetet? A sorsba bele kell nyugodni, törődni; a szegénység fáj, nehéz, de nem szegyen, így vigasztalta Ollós a feleségét.

Elmult a tavasz, a virágnitító édes, illatos kikelet, Ollósné nem mehetett fürdőre, a nyári öltözékek sem érkeztek, mint máskor. A nagy lakásból kiköltöztek, sok drága butort, apróságot eladtak; nem tudták volna hova tenni, no meg az ára is kellett, volt fizetni való elég.

Ollósné sirt, sirt egy darabig, egy este aztán, mikor az ura haza ment, nem találta sehol. Különös, a szobákat is nyitva felejtette.

kérlelhetetlenül maga után hagyva eltörölhetetlen nyomait. Ott van a Révész Jolán, két évvel fiatalabb, mint te s már három éves asszony, nem volt olyan felette válogatos.

— Igazad van, felelt a leány magabizálisan. Ezután azonban semmi okod sem lesz a szemrehányásra. Férjhez fogok menni a legelső elfogadható kérőmhöz.

Igy történt meg Ollós Mihály pénztárnok ural az a nagy szerencse, hogy megkapta a Mucuskát feleségül.

Ollós már nem volt fiatal, szép sem, ellenben igen kedves, megnyerő modoru, jó ember, a túlságig jó és engedékeny. Nagy lakást béreltek, a menyecske nyáron fürdőre utazott, télen színházba, estélyekre járt s mindig Bécsből hozatta készen a toalettjeit.

— Eleget hozott a házhoz; hadd élvezzen, mondta a férj. Majd úgy sem teszi, ha nem lesz miből; mert bölcsen tudta ő azt, hogy nincs az a sok, a mi el nem fogy.

De nem hitte akkor, hogy az ilyen hamar bekövetkezik. Egyszer csak kénytelen volt így beszélni a feleségéhez:

— Kedvesem, a lakást felmondtam, kisebb lakásba megyünk; cseléd is elég lesz egy; a készpénz elfogyott, az én fizetésemből meg, beláthatod, hogy nem telik ez a nagy mód. Papáékat sem lehet folytonosan zaklatni; nem kívánhatjuk, hogy tökéletesen kifoszszák magukat mi miattunk.

Az asszony gondolkodott; törte a fejét, sehogy sem volt inyére ez a beszéd. Hogy

— Azt mondtam neki, hogy ami pénzt az öregnél talál, az az övé lehet.

— De Muth csak öt forintot talált Wolfnál. Más nem ígért neki?

— Nem.

— Hiszen a vizsgálóbíró előtt azt vallotta, hogy Muthnak a horvátországi földjének a felét odaajándékozta, sőt telekkönyvileg rá is iratja.

— Igen.

— Így hát az az igaz, amit a vizsgálóbíró előtt vallott?

— Igen.

— Maga adta Muthnak a revolvert és baltát a gyilkosság napján?

— Nem. Ő azt tőlem kölcsön kérte, mert — mint mondta — éjszaka is kell vándorolnia s legyen mivel megvédeni magát az esetleges támadások ellen.

— Csakhogy — igazítja helyre az elnök — maga Schadt elfelejtette azt, hogy nemcsak hogy a kezébe adta a fegyvereket Muthnak azzal a célzattal, hogy Wolfot megölje, hanem midőn Muth Henriket Sásd felé látta menni, utána szaladt és rá kiáltott: »Hé megállj! Nem arra van az út a szőlőhegybe!«

— Igaz ez?

— Igaz!

— Tehát beismeri azt, hogy most hazudni akart s hogy a vizsgálóbíró előtt tett vallomása teljesen megfelel a tényállásnak?

— Igen! Beismerem. Ugy történt, ahogy akkor mondtam.

Ezzel véget ért Schadt Bernát kihallgatása s az elnök a tárgyalást öt percre felfüggesztette.

Szünet után következett a

a tanukihallgatás.

Az első tanu Németh István vallja, hogy az ő szőlője, szomszédságában van a gyilkosság színhelyének. 1898. évi december 1-én fent dolgozott családjával a szőlőhegyen, midőn hirtelen lövést hallott, s kis idővel ezután egy férfit látott kiszaladni a Wolfék szőlőjéből. Márton nevű fiának azt mondta, hogy vegye üldözőbe a menekülőt, ő maga pedig átfutott a szomszédba, ahol a pince ajtó előtt vérében fekvő taláta Wolf Jánost, akit meg is szólított, de Wolf már csak a kezével intett, szólni azonban nem tudott. Kevéssel ezután haldokolni kezdett.

— Hová ment a nagysága? kérdezte a cselédet, ki a konyhában foglalatzkodott.

— Nekem nem szokta megmondani kérem, felelte az kurtán.

Járt, kutatott. Minden a régi rendben, de ni ni, az íróasztalán egy levél fekszik. A szeme káprázik talán? Ez a felesége írása; még a toll is ott hever mellette, a szék úgy áll ott az asztalnál a mint fel kelt róla. Gyorsan tépte fel a borítékot és olvasta a következőket:

»Kedves Mihály! Óh engedd meg, hogy még egyszer és utoljára így nevezzelek. Hiszen szeretlek, most még sokkal jobban, mint mikor veled az oltár elé léptem. És még is el kell hagynom téged. Iszonyu küzdelmembe, sok könnyembe került ez az elhatározás és még sem tehettem másként. Hiába, nincs erőm, nem vagyok képes a szegénységgel megküzdeni. Ne ítélj el. Isten veled! Légy boldog.«

A hatás irtózatossá volt, mit az a nehány, reszkető kézzel megirt sor a nagy, erős férfi bensejében előidézett. Azt hitte, meg kell tébolyodnia a szegénység és fájdalom sulya alatt. Ez az állapot azonban nem sokáig tartott; a harag és megvetés érzete foglalta el egész valóját a ledér asszony iránt. Egy lépést sem tett utána. Haladjon a maga útján a kényelemhez, pompához szokott pillangó, a ki előtt az volt a fő, hogy azt ismét megszerezze magának, ha mindjárt a becülele árán is.

Egész nyugodtan kereste fel az ügyvédet, hogy beszéljen vele a válóper megindítására vonatkozólag.

S . . . a Erzsí.

— Felismerte a menekülőt? — kérdi az elnök.

— Nem. Csak a ruhájára emlékszem. Fekete dolmány, fehér nadrág s szürke, térdig érő kapca volt rajta. Sem cipője, sem csizmája nem volt.

Elnök felhívására előlép Muth Henrik, de a tanu nem emlékszik az arcvonásokra, csupán a vádlott alakját tartja hasonlónak.

Németh Istvánné Varcányi Erzsébet tanu ugyanazt vallja, a mit férje mondott. Ezután a törvényszék a harmadik tanut,

Németh Marcit hallgatta ki. Tanu tizenhárom éves, eleven, nyílt tekintetű gyermek, gyors beszédű s minden fennakadás nélkül a következőket mondja el: A gyilkosság napján szüleivel a kaposzsekcsői szőlőhegyen volt s a ház végében krumplit rakva, a szomszédban eldördült lövés zajára lett figyelmes. Nyomban utána atyja ráparancsolt, hogy szaladjon át a szomszéd Huszár-féle portára s azokkal együtt vegye üldözőbe a menekülőt. Ő utána is futott, de körülbelül háromszáz lépés távorról szem elől tévesztette a menekülőt. Visszajövet megtalálta a baltát s később azt a pénztárcát, a mit Muth Henrik futás közben eldobott. A tanuhoz sem a védő, sem a vádló kérdést nem óhajtván intézni, a tanu elbocsájtották.

Garai János tanu azt vallja, hogy ő a történt gyilkosságról nem tudott, miután az ő szőlője távol van a gyilkosság színhelyétől. Neki csupán a menekülő tűnt fel, ki az ő házának háta mögött ment, amely uton oda való lakosok jární sohasem szoktak. A szokatlan jelenség késztette arra, hogy a háza végéhez menjen s az arra járó megkérdezze:

— Hova megy barátom?

— Dombóvárra!

— Mit csinál ott?

— Elhozom a »Kuhrschmied«-ot.

S ezzel az idegen gyors léptekkel tovább haladt. Tanu csak akkor tudta meg, hogy kivel beszélt, midőn estefelé értesült Wolf János meggyilkolásáról. Muth Henriket Garai Jánossal is szembesítették, de tanu nem emlékezett az előtte sietve elhaladt idegen arcvonásaira.

Majd a gyilkosság áldozatának özvegyét, özv. Wolf Jánosnét hallgatták ki, akit elnök figyelmeztetett, hogy miután másodrendű vádlott Schadt Bernát neki veje, tehát nem köteles vallomást tenni. Az elnöki figyelmeztetés dacára özv. Wolf Jánosné azt vallja, hogy ő a gyilkosságról, illetve annak részleteiről mit sem tud. A szerencsétlenségről mások útján értesült. Kívánja mindkét rendű vádlott érdemszerinti megbüntetését, kártérítést azonban nem kíván, mert leányával az anyagi veszteséget illetőleg egyezsége lépett.

Még három tanu hallgatott ki a törvényszék. Lemle István, Schamann György és Oberländer Györgyöt, kik egybehangzóan azt vallják, hogy a gyilkosságról csak akkor értesültek már, midőn Wolf János meghalt, s igazolják, hogy másodrendű vádlott a gyilkosság napján otthon tartózkodott. A gyilkosság után is látták Schadt Bernátot, de azon semmiféle változást nem vettek észre.

Az utolsó tanu Szöllös József, volt kaposzsekcsői korcsmáros, ki az egész dologról csupán annyit tud, hogy a gyilkosság elkövetésének napján reggel Schadt Bernát nála tíz krajcár ára pálinkát vásárolt. Elnök kérdésére elmondja, hogy a pálinka, bár közönséges törköly volt, nem olyan, hogy attól a két decitől valaki a beszámíthatatlanságig berughatott volna.

Ezután elnök a tárgyalást fél egy óra kor felfüggesztette s folytatását délutáni három órára tűzte ki.

A délutáni tárgyalás

alkalmával elsőnek a boncolásról felvett jegyzőkönyvet olvasta fel az elnök, utána pedig az orvosi szakértői véleményt, mely szerint mind a két vádlott teljesen épelméjű és beszámít-

ható állapotban volt s Muth Henrik a gyilkosságot, Schadt Bernát pedig a felbujtást előre megfontolt szándékkal követték el. Jellasi István dr. törvényszéki orvos a véleményekhez minden tekintetben hozzájárul s nem tartja valószínűnek, hogy a 2—3 deci pálinka olyan állapotba hozta volna elsőrendű vádlottat, hogy ne tudta volna, mit tesz.

A vádlottak erkölcsi és vagyoni bizonyítványai felolvasatván, a bizonyítási eljárás befejeztetett s következett

a vádbeszéd.

Jeney László alügyész azzal kezdi, hogy a büntény rugója a vagyoni érdek. Schadt Bernát félt, hogy apósa a vagyont tönkreteszi, s elhatározta, hogy elteszi láb alól. De végrehajtani e tervét gyáva volt s ezért Muth Henriket bujtotta fel a gyilkosságra. Többször beszélt vele, pénzt és birtokot ígért neki s mikor Muth hajthatatlan maradt, egész nap vele volt s ekkor elhatározták, hogy Wolfot megölik. Schadt át is adta ez este Muthnak a revolvert és a baltát, de Muth nem hajtotta végre a gyilkosságot. Schadt ezután sem hagyott neki békét s mikor Wolf december 1-én kiment a pincébe, ismét bujtogatta s ekkor rá is birta a terv kivitelére Muthot. Muth el is ment a revolverrel, hogy megölje Wolfot; Schadt pedig utána ment, a baltát is odaadta neki, sőt pálinkát is vitt neki és ellátta jó tanácsokkal. Muth ekkor a présházba ment, ott elrejtőzött s megvárta, míg Wolf feljött a pincéből. Ekkor a baltával fejbe ütötte s kétszer lőtt rá a revolverből, így okozván halálát.

Vádlottak beismerik a tettet. Schadt Bernátnál ép úgy, mint Muth Henriknél megvolt az előre megfontolt szándék s ezért első a btkv. 69. §. 1 pontja alapján mint felbujtót, a másodikat a btkv. 71. §. alapján mint tettet gyilkosság büntetével vádolja s ezért kéri őket a btkv. 278. és 279. szakaszai alapján halálra elítélni. Muth Henriknél enyhítő körülmény beismerése és büntetlen előélete; ugyanez Schadtnál is, de ennél súlyosító körülmény az anyagi haszonlesés is.

A vádbeszéd után következtek

a védőbeszéd.

Egry Béla dr. lendületes beszédben kelt elsőrendű vádlott, Muth Henrik védelmére. Előre megfontolt szándékkal ki embert öl: halál a büntetése. Ép ezért köszönettel tartozik a vádhatóságnak, hogy a megszokott tárgyalagossággal emel vádat a vádlottak ellen s elsőrendű vádlottnak Schadt által való felbujtására kellőleg rámutat s mindkét vádlottra a btkv. 278. §-ának alapján halálbüntetést kér. Mert az nincs beigazolvva, hogy védenec előre megfontolt szándékkal követte volna el a tettet. Védenecét másodrendű vádlott bujtotta fel anyagi érdekből; egyedül és korlátlan ur akart lenni Wolf javai felettjes ezért gyilkoltatta meg azt. Már 1898. november közepén azért vette a revolvert, hogy megöli. De erre gyáva volt, minden alattomos, kapzsi és önző tulajdonságai mellett. Muthot pénzzel és birtok ígéréssel addig csábítja, míg ráveszi a tetre. Át is adja neki a revolvert s mikor az másnap visszaviszi neki s az öreg nem bántja, így szól:

— Pedig már örültem, hogy végezel vele!

December 1-én ismét bujtogatta, részletesen tanácsot adott neki, az uton utána ment, pálinkával itatta s betanítván, hogyan kövesse el a gyilkosságot, magára hagyja, mikor már biztos róla, hogy a terv kivitelére rá tudta beszélni.

Ilyen körülmények között nem volt meg a premeditáció, az előre megfontolt szándék védenecénél. A terv kivitelét ötször-hatszor visszautasította; s nem is rabolt, mert hiszen Schadt Bernát más vérdíjt is ígért neki, nemcsak a pénzt!

Mindezt figyelembe véve, szegénységét, fiatal korát is tekintve védenecének, ellenében a 278. §. gyilkosság büntetést ellene elejteni kéri s csak a 279. §-ba ütköző szándékos emberölésért kéri büntetni.

Jobst László dr. mint Schadt Bernát védője, köszönetét fejezi ki védőtársának s érveire hozzájárulva, megtoldja azokat a premeditációra vonatkozó fejtegetéseivel. Előre megfontolt szándék Schadtnál sem volt, a mint nem volt elsőrendű vádlottnál sem. De a btkv. 5. § a szerint védenca nem büntethető súlyosabban, mint a tettes; tehát, ha elsőrendű vádlott szándékos emberölésben bűnös, védenca is csak ezért büntethető. Védelmezni ezután az anyagi érdek és kapzsiság ellen védenct, ki nős, öt gyermek apja s kinek apósa vagyonát eltékozza, anyósát elűzi a házból. Hogy a vagyont gyermekeinek, családjának megmentse, ezért gondolt arra, hogy az öreget láb alól eltétesse.

Tehát a jelen esetben gyilkosság nem forog fenn; csak szándékos emberölés. Rablás sincs, mert védenccének nem volt célja, hogy Wolfot megölje és vagyonát osztozkodják. Kéri az enyhítő körülmények figyelembe vételével méltányos büntetést mérni védenccére.

Félőt volt akkor, mikor a perbeszédék bevégeztek s a törvényszék ítélethozatal végett visszavonult.

Az ítélet.

Háromnegyedórai tanácskozás után vonult be újra a királyi törvényszék s az elnök felsége a király nevében kihirdette az ítéletet, mely szerint:

Muth Henrik a btkv. 278 §-ába ütköző s a 344. szakasz szerint minősülő *gyilkosság és rablás büntetében*, a 70 szakaszhoz képest mint tettestárs, bűnösnek mondatik ki s ezért **tizenötévi fegyházra** ítéltetik;

Schadt Bernát pedig a fenti szakaszokba ütköző gyilkosság és rablás büntetében a btkv. 68 §-ához képest mint felbujtó bűnösnek mondatik ki s ezért szintén **tizenötévi fegyházra** ítéltetik. Mindkét vádlott büntetésébe vizsgálá-

lati fogságuk által öt hónap kitöltöttnek tudatják be.

Az ítélet ellen a vádlottak és ügyvédek enyhítésért és a minősítés miatt, a kir. ügyész vádlottak terhére súlyosbításért feleltek.

A végtárgyalás félhat óra előtt pár perccel ért véget.

H i r e k.

Pécs, 1899. május 24.

A pápai kapitány.

Vidéken, kisebb városban, mikor színtársulat van valamely városkában, gyakran megérik, hogy az operetteket nem a színpadon játsszák, hanem a nagytekintetű rendőrkapitányság szobájában. Például Pápán most a rendőrség azzal szerez magának pikáns szórakozást, hogy beidézi a társulatnak ama tagjait, (nőket és férfiakat vegyesen), kiknek az van szerepükbe írva, hogy cigarettázzanak vagy szivarozzanak a színpadon. Mindezekért nem az igazgatót, vagy rendezőt idézik be, ez nem volna pikáns, hanem magát a kis színésznőt vagy színészt. Megjegyzendő, hogy efféle szivarozás az operánál, a nemzetinél s a világ minden színházánál megengedett dolog, mert vízzel tölt hamutartók állanak ugyanott készen s azokba kerül pár szippantás után a szivar vagy cigaretta, hanem Pápa az kivétel a nagyvilágból, ott nem holmi Rudnay a kapitány! Erről a világhírű rendelkezésről szellemesen versel a Pápai Lapok legutóbbi száma, mondván:

Hű olvasóm, ha holnap utad
A városház felé vezet,
Menj fel a rendhivatalába
És részed lesz ott: élvezet;

Vádlott padon vádlotti arccal
Ül ott zord büntetésre kész
Sok frufrus, édes kis színész
S borotvált arcu színész.

Mi volt a bűnük? Félve kérde . . .
Hallod s borzadj! itt a válaszom:
Mint a szerző kívánta: égő
Szivart szivának színpadon.
És haj! rájuk zudult a végzet,
Fölöttük elborult az ég,
Mert — szól a rendőr — a szivarnak
Színelég szivása is elég.

Szól a büntet . . . És feltáru ime
A jövő képe hirtelen
És egy rendőr-szabásu színpad,
Sejtő szemednek megjelen;
Tilos lesz itt a csókolódzás,
Mert tiltja a közérkölciség
S tilos lesz a hangos karének,
Mert tizet fujtak bakterék.

Ha szép hölgyének bőszt Otthelo
Szívébe mártja majd a tört,
Látsz a színpadra felrohanni
Lélekszakadatra egy rendőrt
S a dráma végét tiz husz évig
Eljátszani nem sikerül,
Mert Csemegi-kódex alapján
A mór hős dutyiba kerül.

Szól a vicomte: »Jean e levélkét
Add a postára fel, hamar:
Tudod, a grófnő mily szeszélyes,
Egy nap alatt választ akar!
A grófnő kapja a levélkét,
De a postás is megjelen
S fizetett husz vas büntetéspénzt,
Mert a levél — bélyegtelen.

időtöltésül egész nap azon törte fejét, vajjon mi célja lehetett ez ifjunak, hogy hajnaltól estig őrizte a hidat. Most ő az ifju miatt tovább késlekedett a hidon, mint rendesen szokott, hogy kivárhassa őt. Mivel pedig sehogyse győzte bevárni a végét, kíváncsisága pedig egyre nógatta, azért egyenest ő hozzá fordult, hogy a dolog okát megkérdezze tőle.

— Jó uram, így szölitotta meg Ferit, ne vegye rossz néven, hogy egy kérdéssel terhelem.

Feri, ki épen nem volt valami nagy beszélő kedvében s mert a megszölités nem a sovárgva várt jóakarótól, hanem egy koldus szájából eredt, kissé morcan válaszolt:

— No, mi baj, öreg?

— Mi ketten — vette fel a szót a harcos — ma az elsők voltunk a hidon s ime utolsók is vagyunk. A mi engem és többi társaimat ide vezérel, a kéregetés, de hisz ön nem a mi céhünkhöz tartozik s mégis egész nap itt a hidon vesztegelt. Jó uram, mondja meg nekem, ha nem titok, miért jött ide vagy mily kő nehezedik szívére, a melyet itt lezárni óhajtana?

— Mit ér az, jámbor öreg, szölt Feri szeszélyesen, ha te tudod is, hol szorít a cipőm. Sohase aggaszszon az téged, hogy minő teher nyomja az én szívemet.

— Uram, én jót akarok önnek azért, hogy ma kétszer is nyújtott nekem alamizsnát, az Isten fizesse meg! De az ön arca estefelé nem volt oly derült, mint reggel s ez úgy epeszti szívemet.

Az agg harcos ez őszinte részvéte oly jól esett a mogorva Ferinek, hogy készséggel szóba állt vele.

— No hát, — így válaszolt — ha annyira kíváncsi

tében ezer meg ezer kérdést intézett eszéhez: ugyan ki lehet az a jószívű, a kivel itt találkoznom kell? Vajjon nem-e régi barátaim egyike, kik pusztulásom óta egészen megfeledkeztek rólam? Milyen utat jelöl ki boldogulásomra? Rövid, hosszú, sima vagy rögös lesz-e az az út? E kérdésekre azonban az ész minden találgatása, töprengése dacára sem tudott megfelelni.

Egy óra multán nagy sürgés-forgás volt a hidon, temérdek ember, — ki gyalog, ki lóháton — számtalan kocsis ment keresztül ott és sok árus kocsis is járt ide-oda rajta. A koldusok és nyomorultak megszokott őrsége lassanként elfoglalta ezt a kéregetésre annyira alkalmas őrhelyet, hogy a járókelők jótékonyosságát megadóztassák. Szegényemenházakat, feyházakat még akkor nem állított fel a bölcs gondoskodás.

Az első a toprongyos csapatból, ki a jókedvű sétalगतót — kinek szeméből vidám remény mosolygott — kegyes adakozásra szölitotta fel, egy csonka harcos vala, kinek faláb volt katonai érdemjele, a melyben egykor házáért küzdve vitézsége jutalmául részesült oly kiváltsággal, hogy most már jog szerint koldulhat, a merre akar s a ki most mint arcismerő az emberismeret tudományát oly kitünő eredménnyel űzte itt a lánchidon, hogy ritkán hibázta el, kitől kell kérnie.

Ez alkalommal sem tévedett fürkésző szeme, mert Feri nagy örömeben fénylő ezüstpénzt vetett kalapjába.

A hajnali órákban, mikor csak a serény mesterember sürgölődik, a város előkelői pedig még ágyban hegyélnek, Feri tulajdonkép nem is várta még az ígért jó-akaró jövetelét, hisz ő azt nem az alacsonyabb sorsu

Ki szinpadon szól szüzdohányról,
Nyakon ragadja a finánc
S ha a bankár megvallja nyiltan,
Hogy kissé hamis a bilánc:
A vizsgálat rögtön megindul,
A szinpad törvényszék leszen
És a frakkos-lakkos gavallért
El is itélték sebtiben.

Tilos leszen a taps ezentul,
A jó kedv és a kacagás,
Tilos lesz a hamis kacsintás,
A kurjantás, a berugás
S e sok tilos a főtíloshoz
Egytől egyik mind csak nyitány,
Főleg tilos: színházba jární —
Igy rendeli a kapitány!

Eddig a vers. Hát bizony, nem is lett volna utolsó multság Pécssett sem, ha a »Gyurkovics lányok« Micijét játszó Szohner Olgát a többi Gyurkovics lánynyal egyetemben magához idézi a kapitány, mert cigarettáztak a szinpadon.

Akkor mi ver . . . seltük volna meg, az bizonyos!

Napirend 1899. május 25-én.

Naptár: csütörtök, május 25. — Róm. kath.: Orbán. — Prot.: Orbán. — Görög-kel.: (május 13.) Orbán. — Zsidó: Sivan 16. — Nap két 4 óra 16 perckor; nyugszik 7 óra 39 perckor. — Hold két 8 óra 51 perckor este; nyugszik 4 óra 16 perckor reggel. Holdtölte 7 óra 5 perckor reggel.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: enyhe, esős idő várható.

Keresk. és iparkamara ülése d. u. 3 órakor. Temetőrendező bizottság ülése délután 3 órakor a városházán.

Lögyakorlat a Mecseken.

— (Tormai alispán.) Annak a dicséretes mozgalomnak, a mely megindult a

vármegye tisztviselői között a névmagyarosítás érdekében, első dicsérendő eredményét a mai hivatalos lap közli a következőkben: *Trizler* Károly Baranya vármegye alispánja, pécsi lakos vezetéknevének »Tormai«-ra kért átváltoztatása, f. évi 52.141. számú belügyminiszteri rendelettel megengedett. Üdvözljük *Tormai* alispánt, ki mint a vármegye első tisztviselője, e téren is példát ad tisztviselő társainak!

— (A V. H. O. Sz. jövő évi közgyűlése.) A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége *Lenkei* Lajos a »Pécsi Napló« felelősszerkesztőjének meghívása folytán, a f. hó 21-én Fiumében megtartott közgyűlése alkalmával elhatározta, hogy a jövő 1900-ik évi közgyűlését Pécssett fogja megtartani.

— (Vasuti értekezlet.) Folyó hó 26-án (pénteken) délelőtt 10 órakor a városháza közgyűlési nagytermében a pécs-dolnimeholjáci vasut ügyében értekezlet lesz, melyre a törvényhatósági bizottsági tagokat meghívokon hivta meg ma a polgármester.

— (Halálozás.) Nemes *Kalmár* Lajosné szül. baracházi Capdebó Janka, f. é. május hó 19-én d. e. 11 órakor életének 70-ik évében elhunyt Temesvárott. Temetése f. hó 21-én ment végbe. Az elhunyt Nemes *Kalmár* Lajos nyug. megyei főügyész neje és *Kalmár* Piroska, a vígszínház jeles tagjának édes anyja volt. Ezenkívül gyászolják még *Etelka* és *Géza* nevű gyermekei, baracházi Capdebó *Géza* Ignác nyug. cs. és kir. huszárezredes, Nemes *Kalmár* József nyug. főgymn. tanár mint sógorok s kiterjedt rokonsága.

— (Tíz éves találkozó.) Fölkérjük mindazokat az iskolatársainkat, akik az 1889. évben tettek érettségi vizsgát a győri főgymnasiumban, hogy írásban adott ígéretükhöz hiven f. évi június hó 12-én déli 12 órakor Győrött a Fehér Hajó szállodában megjelenni, esetleg elmaradásukról minket mielőbb értesíteni sziveskedjenek. — Dr. Németh Rudolf kir. aljbíró Szegeden, Günther Mihály keresk. és iparkamarai fogalmazó Pécssett.

— (Házasság.) Rosenzweig Adolf dr. budai orvos vasárnap vezette oltárhoz Pakson *Kohn* Boriskát, *Kohn* Gábor dr. tolnamegyei főorvos leányát. A szertartást *Adler* Illés dr. óbudai főrabbi végezte.

— (A temetőrendező bizottság ülése.) A temetőrendező bizottság holnap (csütörtökön) délután 3 órakor a városházán ülést tart. Az ülésen a folyó ügyeket intézik el.

— (Öngyilkosjelölt.) *Apl* Rudolf asztalos, pécsi lakos, tegnap felöntött egy kissé a garatra s szeszese állapotában kibandukolt a budai külvárosi temetőbe, a hol öngyilkossági gondolatokkal foglalkozva, egy magával hozott kötéllel felbuzta magát az egyik fára. Már lógott, midőn a temetőőr észrevette s levágta szerencsére, még idejekorán s így néhány véraláfutáson kívül nagyobb baja nem történt. Hogy mi vitte az öngyilkosság kísérletére, azt nem tudni.

— (Már megint a Blumné.) A butikoknak ez az ismert s már oly sokszor említett alakja vonta magára tegnap este ismét

lyen gondolkodó Ferit, hogy, mint valami új jövevényt, még egyszer adakozásra szólítsa s ez az agyafurt terve pompásan be is ütött. A szomorú gondolatokba merült bölcselkedő nem is ügyelt a koldusra, gépiesen zsebébe nyult s egy huszást vetett kalapjába, csak hogy lerázhassa.

Ebéd után ismét ezer, meg ezer ismeretlen arc mutatkozott. Feri már egészen belefáradt ismeretlen jóakarója várásába, ám a remény még egyre feszítette figyelmét. Minden arra menőnek szeme közé nézett, remélve, hogy valaki majd barátságosan a nyakába borul, de valamennyi közönyösen folytatta útját, legtöbbje figyelmre se méltatta s csak igen kevés fogadta köszöntését gyenge fejbiccentéssel.

A nap már nyugvóra hajolt, az árnyak megnyultak, a közlekedők egyre gyérültek s a koldus őrség is kicsinyenként hazafelé tartott. Mély szomorúság lepte most meg a reménytelen ifjút, midőn megcsalta várakozása s a pompás jövevényt, mely még reggel szeme előtt lebegett, estére kelve eltűnni látta.

Atéle komor kétségbeesés fogta el s már közel volt ahhoz, hogy a hid korlátain keresztül ugorva a Dunába ölje magát.

Ám a Metára való emlékezés visszatartotta és rávette e szándékának legalább addig való halasztására, a míg még egyszer megláthatja őt. Elhatározta tehát, hogy másnap reggel meglesi, a mint misére megy, hogy még egyszer utoljára gyönyörködhessek bájos arcában s akkor aztán tétova nélkül örökre lehűti forró szerelmét a Duna jéghideg habjaiban.

A mint rászánta magát, hogy ott hagyja már a hidat, ép szemközt jött vele a falábu csonka harcos, ki

embertársai között kereste s azért a most járókelőkre vajmi kevés ügyet vetett.

A hivatalos órák körül azonban, midőn az előkelő urak is kezdtek Pestről Budára tartani, már messziről fürkészte az arra jöveket s ha valami nagy ur ment a hidon át, pezsgésbe jött minden vére s benne vélte boldogsága megalapítóját.

Igy telt egyik óra a másik után. A nap már jó magasra szökött, a délidő csakhamar pihénőt teremtett a napi foglalkozásban, a zaj egyre némult s a várt jóakaró még mindig késlekedett. Feri egész egyedül sétálgatott a hidon fel s alá, nem volt körülötte más, csak a koldusok társasága, kik hideg konyhával kedveskedtek önmaguknak a nélkül, hogy helyüket elhagyták volna. Ő is hasonlóan gondolta rá magát s mivel mást ott helyben nem kaphatott, kis gyümölcsöt vásárolt és ebédjét ambulando fogyasztotta el.

Az egész clubnak, mely a lánchidon tálalt, feltűnt ez a fiatal ember, ki hajnaltól délig itt leskelődött a nélkül, hogy bárkivel is szóba eredt vagy dolga után látott volna. Naplopónak nézték s bár jószívűségét mindnyájukkal éreztette, még sem kerülte ki gunyolódásait, tréfásan »hidőr«-nek keresztelték el őt.

Ám a falábu arcismerő észrevette, hogy arca nem oly vidám, mint a reggeli órákban, mintha valamin komolyan gondolkoznék, kalapját is mélyen a szemére huzta, léptei lassuk, higgadtak s már rég egy almacsutkán rágódott a nélkül, hogy tudta volna.

E megfigyeléseit az emberismerő egy kis haszonra akarta váltani, miért is mozgásba hozta úgy természetes, mint falábat s a hid tulsó végére ment, ott várta a mé-

a Kossuth Lajos-utca járókelőinek figyelmét. Ugyanis Blumnét, midőn már a végtelenségig teleítta magát geberduszszal, elvtársai kitétek a butikból, hogy ne dísztelenítse a fényes hajlékot. Azonban Blumnének a fejébe szállt az ereje, mert kénytelen volt a falnak dőlve bevárni, míg egy rendőr jött és két szesztársával bevittette a budaikülvárosi rendőrlaktanya pajtájába, hogy ott aludja ki a pálinka okozta mámort.

— **(A borhamisítás kérdésehez.)** A belügyminiszter kimondta, hogy azon borkereskedő, aki tudva vizezett bort vásárolt és azt olasz borral keverte, mesterséges borkészítés által elkövetett kihágásban vétkes. Az ítélet indokolásában olvassuk: A szegzárdi borellenőrző bizottság által közbetett felebbezés folytán felülvizsgáltatván, felmentő részében az ítélet megváltoztatatik s panaszolt még mesterséges bor készítése által elkövetett kihágásban is vétkesnek mondatik ki, mert a panasz tárgyát képező borok a budapesti állandó borvizsgáló bizottság szakvéleménye szerint mesterségeseknek találtattak: hogy pedig panaszolt az általa forgalomba hozott mesterséges bort ő maga készítette, beigazolást nyert először úgy a kihallgatási jegyzőkönyvben, valamint még az elsőfoku ítélet ellen beadott felebbezésében foglalt azon nyilatkozata által, melyben beismeri, hogy ő tudomással birt arról, hogy Szegzárd vidékén néhány év óta a termelők szokásba vették a borok vizezését, ennek dacára, ezen vizezett borokat összevásárolta s azokat — e körülményt tudva — természetes olasz borokkal keverte össze, ezen összekeverés által pedig a borok természetes jellegüket elvesztvén, azok az 1893. évi XXIII. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 53,850/97. sz. kereskedelemügyi miniszteri rendelet 2. §-a értelmében panaszolt által már mesterséges borokkal meghamisítottak tekintendők, nem változtatván a hamisítás lényegén mit sem az, vajjon a borgyártás csupán csak tiszta víz segítségével, avagy pedig már tudva hamisított bor keverése által vitetik-e véghez, másodsor pedig a panaszolt által bemutatott, az iratok között fekvő szőlő- és borbevásárlási jegyzékből megállapított azon fontos körülmény által, hogy panaszolt az 1896. és 1897. években Szegzárdon és vidéken mindössze csak 9976 liter bort, ellenben nagymennyiségű (26.132 kg.) szőlőt vásárolt s ez utóbbival maga készítette a bort, mert 100 kg. szőlőből körülbelül 70—75 liter must lévén csak szűrhető, az említett bevásárlási jegyzék tanuskodik arról, hogy a panaszolt szegzárdvidéki szőlőből maga körülbelül kétszerannyi bort készített, mint a mennyi kész bort a szegzárdvidéki termelőkől vásárolt.

— **(A gondolatok vége.)** A velencei gondolatok nagy izgalomban vannak. Exisztenciájukat fenyegetve látják s attól félnek, hogy rövid idő alatt teljesen nélkülözhetőkké válnak. Velencében ugyanis társulat alakult, mely a csatornák villamos csónakok által akarja a közlekedést föntartani. Az ügy szóba került már a városi tanács előtt is. A tanács kijelentette, hogy a haladásnak nem lehet ellenálni. Velence csatornái tehát nemsokára villamos járművekkel népesülnek be.

— **(A képes levelezőlap története.)** Husz évvel ezelőtt egy kiránduló társaság a szép táj egy részét megörökíteni akarván, azt lerajzoltatta. Ez a rajz a társaság tagjai között lévő könyvmodász kezébe került, ki azt sokszorosította és megküldte a társaság minden tagjának. Egyik kiránduló aztán azt az ajánlatot tette, hogy ezentul minden évben rendezzenek ilyen kirándulást más-más vidékre, rajzolják azt le és a rajzot

sokszorosítsák. Ez az eszme vezetett a mai levelezőlap-gyűjtésre.

— **(Kinevezés.)** A pécsi királyi ítélőtábla elnöke Igaz Gusztáv egri kir. járásbíró-sági díjtalan joggyakornokot a pécsi kir. ítélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

— **(Mit olvasnak a japánok?)** A tokiói császári könyvtárban 24 napon át megfigyelték, hogy mit olvasnak a japánok? Ez idő alatt 7770 ember 9.768 japán és kínai és 460 európai történelmi és földrajzi könyvet olvasott. A nyelvtudományi osztályban 8.938 belöldi és 998 európai, a jog és államtudományi osztályban pedig 7.577 japán-kínai s 304 európai könyvet olvastak. A theologiai és vallásos irodalmat a japánok nem igen szívelik, mert 24 nap alatt csak 649 ilyen könyvet olvastak s ezek közül is csak 14 volt európai nyelven írva.

— **(Gyomor és étvágy.)** A laikus ember azt hiszi, hogy amit nem jó étvágygyal eszik az ember, az nem is válik egészségére. Ez azonban csak az egészséges emberre áll; a gyomor emésztőképessége nem jár karöltve az étvágygyal, mert krónikus bajoknál amikor az ember étvágya csökken, az emésztés érintetlen marad. Persze, hogy amit jó étvágygyal eszik az ember, azt könnyebben emészt a gyomor és a visszatérő étvágy a rekonvalescentia első kedvező jele. Az is téves, hogy az ágyban fekvő beteg tétlen lévén, kevés táplálékra van szüksége. A betegségnél az anyagcsere nagyobb és így inkább több, mint kevesebb tápanyagra van szüksége.

— **(Betörés a vidéken.)** Mangold Sámuel szőkei lakos házába az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek betörték s abból körülbelül huszonöt forint értékű ruhaneműt ellop-tak. Az ismeretlen tetteseket most nyomozzák. Érdekes, hogy a betörők oly ügyesen feszítették ki a konyha ajtaját, hogy a betörést a szomszéd szobában alvó gazda sem hallotta meg. Miután minden jel arra mutat, hogy a lopást a helyi viszonyokkal ismerős egyén követte el, a nyomozást ez irányban is megindították.

— **(A nagylelkű Milán.)** Milánról, Sándor szerb király apjáról, aki tudvalevőleg a szerb hadsereg főparancsnoka, tudja az egész világ, hogy mulatós ember, a ki hamar nyakára hág a pénznek, ha mégannyi is. Hiszen valahányszor külföldre utazott, azt mondták, azért utazott el, mert Szerbiában kiapadt a pénzforrás, ha pedig ismét a szerbek országába röpítette a vonat, kész volt az ítélet: megy már Milán haza, pontosan fizették a szerbek az adót. A mióta Milán a szerb hadsereg főparancsnoka, azóta pénzügyi dolgokkal kapcsolatban nem emlegették a nevét. Ma jön ilyen hír róla, de az a hír rácáfol azokra, a kik Milán költsékesét híresztelik. Egy belgrádi hír ugyanis azt jelenti, hogy Milán az ez év első hét hónapjára eső fizetését a hadügyi kormány rendelkezésére bocsátotta a végből, hogy ebből a pénzből segítséget adjanak azoknak a tiszteknek, a kiknek a fürdőkurára van szükségük, de a sajátjukból nem telik erre.

— **(Tömeges gyilkosság.)** Koppenhágából írják a következőket: Helsingfors közelében a napokban egy hét tagból álló családot irtottak ki. A ház, hol a gyilkosság történt, magányosan áll a falu szélén. Előző este még látták a ház lakóit. Másnap reggel, a midőn egy falusi lakos bement a házba, borzasztó

látvány tárult szemei elé. Az első szobában feküdt a családfő, a 64 éves Aspelin János összezúzott fejjel, az ágyban feküdtek Aspelin 34 éves leánya és a cselédleány — mind a kettő meggyilkolva. A másik szobában egy néhányhetes gyermek feküdt a padozaton, Aspelin unokája, kinek feje csaknem teljesen le volt vágva, míg az ágyban a gyermek anyja, továbbá Aspelin neje és még egy nagyobbacska unoka feküdt meggyilkolva. A holttestek borzasztóan meg voltak csonkítva, a falakat és a padozatot vér borította. A hallatlan vérengzést kétségkívül a család Malmelin nevű szolgálója követte el, ki két év óta szolgált a családnál és ki a gyilkosság után véres ruhájának hátrahagyásával megszökött és magával vitte Aspelin pénzt és értékeit. A rémtettet egy éles baltával követte el, melyet szintén megtaláltak a házban. Malmelin nemrég megkérte Aspelin 34 éves leányának kezét, de elutasították. Azóta mogorva volt és valószínűleg boszúból követte el a gyilkosságot. Az ottani nép különben is nagyon rossz erkölcsű és a gyilkosság nem tartozik náluk a ritkaságok közé.

— **(Divatujdonságok.)** Párisban most a szezon egyik legcsinosabb újdonságát szintjászó boák képezik, melyek gyöngyház vagy szappanbuborékokhoz hasonló színes fényben játszanak. Az újfajta boa eredetileg fehér tollakból áll, melyeket mindenféle színárnyalatokban festettek be. Ezek a tollak ügyesen elrendezve szivárványszínű kigyókat alkotnak, melyeket a legfinomabb párisi divathölgy is szívesen vesz a nyakába. Egy párisi arisztokrata nő a minap kiválóan szép ilyen boával földiszítve jelent meg a színházban és mindenki megbámulta. Hasonló nyakdiszket készítenek színes tüllökből is. A divat egy másik újdonsága egy nagy apácagallér guipureből csipke vagy tüll rátéttel. Matrózgallérok battisztból vagy pikéből szintén nagyon kedveltek.

— **(Az emberi gyomor lefényképezése.)** Az orvostudomány haladásában jelentékeny szerep jutott a villamosság alkalmazásának, a melynek révén egyik legnehezebb feladat, az elrejtett testrészekbe való betekintés is, ma már teljesen megoldottnak tekinthető. Mindezek közül bizonyára a legmeglepőbb a gyomornak átvilágítása és belsejének lefényképezése. A gyomorba vékony gummicsőbe beforrasztott kis izzólámpácska, mely körül folyton víz kering, vezetetik be s megindítva a villamos áramot, sötét helyiségben világos folt alakjában a gyomor egész terjedelmében látható lesz. Igen nagyfontosságú ez különböző gyomorbetegségeknek a felismerésénél. Így a gyomornak lesüllyedése, a melyet főképp magukat erősen fűző nőknél lehet találni, továbbá gyomordaganatoknak a felismerése, a melyek a jól megvilágított képen kifejezett árnyékot adnak, a kitágult gyomor is első pillantásra az átvilágítás segítségével felismerhető. Ujabbban azon melegség, a mely a gyomorba vezetett izzólámpácska által létrejön, igen jó hatást gyakorol a különböző gyomorhurutoknál. Jelentőségében még kiválóbb helyet foglal el a gyomor belsejének lefényképezése; két német tudósnak sikerült e nehéz feladat tökéletes megoldása. Vékony gummicsőnek végén van elhelyezve a fényképező készülék, a melynek keskeny nyílása előtt öt milliméter széles, fekete érzékeny bronzüst papírszalag e célra berendezett mechanizmus segítségével vonul el. Hirtelen felvillanó villamos fény mellett történik a fényképezés. Egy ülés alatt körülbelül hetven-kilencven kép nyerhető. Az egyes képek hét milliméter átmérőjűek és szépen látható rajtok a gyomor belseje. Mint-hogy a gyomor belseje egyenetlen, ennél fogva a képen ezek az egyenetlenségek világosabb

és sötétebb foltok alakjában tűnnek elő. Az így nyert képeket tetszés szerinti nagyításban pontosan átvizsgálhatják. A készülékkel a már eddig is végzett vizsgálatok beigazolták annak kiváló használhatóságát. A különböző gyomorhurutok felismerésénél igen jó szolgálatot tett, nem különben a gyomorfekélyeknél is s a melyet talán legelső helyen kellett volna emlitenünk, a minden orvos rémét, (a gyomorrákot), a melynek korai biztos felismerését ugyszólván csakis a fényképezés tette lehetővé. A Röntgen-sugarak után röviddel, ime, a fáradhatatlan kutatás és a modern technika szerencsés egyesülése mily tökéletes módszert adott az orvosok kezébe a gyakran ugyszólván gyógyíthatatlan gyomorbetegségek orvoslására.

Pécs szab. kir. város
meteorologiai állomása jegyzetei

1899. május 24. reggeli 7 óraker.

Barometer (redukált) = mm. 60.3 (emelkedő.)
Hőmérsék = 16.7 °C

• maximuma: 23.4 °C

• minimuma: 12.0 °C

Párányomás: 11.2 mm.

Relatív nedvesség: 79.

Felhőzet: ☉ 6.0

Szélirány s erő: Ci. cu. N. W.

Csapadék 24 órai: N. W. 2. 1.7 mm.

Esős, borult, enyhe.

Dr. Ozierer.

Törvénykezés.

§ Azok a szakértők. Érdekes esetről ad számot a »Jogtudományi Közlöny«, elmondván, hogy egy csikvádi földmives ezélt két évvel a testvérét agyonlötötte. A bírósági eljárást természetesen megindították s az igazságügyi tanács véleményét is kikérték. A legfőbb szakértők hosszas tanácskozás után abban állapodtak meg, hogy a csikvádi földmives nem volt beszámítható állapotban, vagyis, hogy örült. A kuria e vélemény alapján fölmentő ítéletet hozott, mire a gyilkost a győri kórházban elhelyezték. A kórházban természetesen figyelemmel kísérik a bolondot s minekutána arról győződtek meg, hogy nem örült, szabadon bocsátották. Így hát a csikvádi atyafit azért mentették föl, mert bolond, a kórházból pedig azért eresztették el, mert épelméjű. Nos hát, nem bolond dolog ez?

T a n ü g y.

(Tejgazdasági tanfolyam. A földmívelésügyi miniszter Sárvarott f. évi július hó 9-től augusztus 5-ig tartó négy heti időtartamra tejgazdasági tanfolyamot nyitott, melyen húsz tanító vehet részt, kiknek mindegyike ötven forint államsegélyben részesül. Pályázati kérvények az illetékes tanfelügyelőség útján f. é. június hó 15-ig nyujtandók be.

T Á V I R A T O K.

— Perczel Mór meghalt.

(A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Perczel Mór, 48-as honvéd tábornok 88 éves korában tegnap Bonyhádon meghalt.

Perczel Mór született Tolnán, 1811. november 14-én. Bölcsészeti és jogi tanulmányainak bevégezése után a műszaki csapatokhoz állt be katonai szolgálatra, de ettől csakhamar megvált s mint Tolnamegye követe az 1840., 1843. és 1847-ki országgyűlésen mint a legszükségű ellenzék egyik vezéralakja nevezetes szerepet játszott. Az első magyar miniszterium megalakulása után a belügyminiszteriumban vállalt tanácsosi állást, de Battyá-

nyi miniszterelnök békepolitikájával elégedetlen lévén, az állását csakhamar odahagyta. A szabadságharc kitörése után önkéntes csapatot alakított s ezzel az u. n. Zrinyi-csapattal 1848. október 6 án Ozoránál elfogta és győverletételre kényszerítette Roth és Filipovicsnak 10.000 főnyi horvát seregét.

Nemsokára ezután tábornokká lett előléptetve s mint ilyen sok szerencsével küzdött a Dráva mentén. Október 17-én a Letenye és Kottori körül vívott győzelmes ütközet az egész egész Muraközt a kezére szolgáltatta, a honnan november 9-én Stajerba is betört, Windischgrätz közeledtével azonban seregével a főhadsereghez rendeltetett.

Utjában Moórnál Jellasics seregétől vereséget szenvedett, de csapatát csakhamar összeszedve, Szolnok felé nyomult a Tisza balpartjának védelmére s 1849. január 23-án megtámadta Ottinger dandárát. Bemnek főparancsnokká való kinevezetése után megvált a főseregtől s Tolnában szabadcsapatokat gyűjtve, ezekkel folytatta a küzdelmet.

Márciusban a délvidéken működött újra, Zombornál, Szőregnél és Horgosnál gyors egymásutánban diadalokat aratva, felszabadította Péterváradot, bevette a szt.-tamási sáncokat s május 10-én elfoglalta Pancsovát. Junius 4-én azonban Jellasics kiszorította Titelből; junius 20-án Perlasznál és július 25-én Ó-Becsénél vereséget szenvedve a Tisza mögé vonult vissza.

E miatt Kossuth ismét elvonta tőle a parancsnokságot, de az oroszok közeledtével megint egy 10,000 önkéntesből álló sereget gyűjtött, melylyel Dembinszky hadseregéhez csatlakozott s dicsőséges részt vett a szőregi (aug. 3.) és temesvári (aug. 9.) ütközetekben. Az utóbbinak szerencsétlen kimenetele után török földre menekült, hol Widdinbe, majd Sumlába internáltatott.

A szabadságharc végleges leverése után az osztrákok in contumaciam halálra ítélték s nevét akasztófára szögeztették. Ő maga ezalatt 1851-ben Londonba, 1852-ben Jerseybe, majd Párisba került mint emigráns. 1867-ben tért haza, hol mint országgyűlési képviselő a Deák-párthoz csatlakozott, de Kossuth Lajos ellen ismételtelen tett szenvedélyes kirohanásai miatt a saját pártjában is elvesztette a talajt a további működésre. Visszavonult tehát egészen a közéletből s már évek hosszú során át mint csöndes szemlélő várta sorsának beteljesülését s tegnap elköltözött abban fényes korszakban volt többi társaihoz, a kik közül utolsónak maradt köztünk oly soká élő tanu gyanánt.

— **József főherceg családja Budapesten.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Klotild főhercegnő leányai-val: *Erzsébet*, *Henriette* és *Klotild* főhercegnőkkel ma Budapestre érkezett.

— **Vilma királynő rendjele.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Az orosz cár *Vilma* németalföldi királynőnek abból az alkalomból, hogy a békekongresszus az ő királysága területén ülésezik, a Katalin-rend gyémántos nagykeresztjét adományozta.

— **A bécsi tanácskozások.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A külügyminiszter lapja, a Fremdenblatt a kiegyezési kérdés körül most folyó tanácskozásokból azt következteti, hogy a *meg- egyezés nehézségekkel jár.*

A király elnöklése alatt ma délután 1 óraker kezdődött a közös miniszteri tanácskozás és hosszan eltartott. Mindenféle válsághírek vannak forgalomban. Kiszivárgott hírek szerint *Thun gróf még ma be- adja lemondását.* Ezzel szemben az is hírlik, hogy *nem lehetetlen, miszerint Széll*

adja be lemondását, sőt azt is beszélük, hogy *mindakét kormány lemond.*

— **Intézkedés a pestis behurcolása ellen.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Triesztból sürgönyzik, hogy a tengerészeti hatóság a városi hatósággal egyetértőleg elhatározta, miszerint az Egyiptomból érkező hajókra is ugyanazokat az egészségügyi rendszabályokat fogja alkalmazni, a melyek az Indiából jövő hajókra érvényesek. Ennek folytán már ma reggel megkezdtek az orvosi vizsgálatot a Lloyd-társaság »Bohemia« nevű gőzösén, mely Alexandriából postával és utasokkal érkezett Triesztbe, utközben érintve Brindisit és Velencét. Vesztegzárt egyelőre nem alkalmaznak.

— **Francia erődítések.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Párisból jelentik, hogy a kormány Frouard és Nancy között új erődítéseket tervez.

— **A Dreyfus-ügy tengeri kigyója.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A leleplezésekben utazó Figaro ma egy tábornok levelét közli, mely szerint az az okirat, melyet 1894-ben a tü-zértisztek között szétosztottak, a százhuszas ágyu rajzát és leírását tartalmazta.

Budapesti börze.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. május 24.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, májusra: 9.10; októberre: 8.26. —

Tengeri: 4.46. — Rozs: 4.55. — Zab: —.

Az értéktőzsdén az árák a következők: Osztrák hitelrészvény: 358.80. — Magyar hitelrészvény: 388.75 — Államvasut: 360.25.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

4181. sz.

Tkvi. 1899.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvszék mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy Cserdi József pécsi lakos végrehajthatónak Soós József pécsi lakos végrehajthatást szenvedő elleni 100 frt tőke követelés és járulékai iránti végrehajthatási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbírószék területén lévő, Pécs sz. kir. város határában fekvő s a pécsi 3708 sz. betétben felvett 2864. hrsz. Árpád-utca 26 sz. lakház és udvarra 750 frt, az ugyanezen betétben felvett 3711/1 hrsz. szőlőre 610 frt becsárban, mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi július hó 1. napján d. e. 10 óraker a kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 75 frtot és 61 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t. cz. 176. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, 1899. évi április hó 29-én. A kir. törvszék, mint tlkvi hatóság.

Göbel,

kir. tszéki bíró.